

Revisionsmodellen for opgørelse af ÅOK og ÅOP for 2013

Indledning

Dette notat indeholder en overordnet metodebeskrivelse for opgørelse af ÅOK (årliche omkostninger i kroner) og ÅOP (årliche omkostninger i procent af pensionsdepotet ved årets udgang) for medlemmerne af Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører.

Revisionsmodellen er udarbejdet i overensstemmelse med en branchestandard, som er fastsat af Forsikring & Pension med det formål at standardisere opgørelsen af de omkostninger, som pensionsinstitutterne oplyser til medlemmerne/kunderne på de årliche depotoversigter. ÅOK og ÅOP indeholder de samlede omkostninger, herunder også de indirekte investeringsomkostninger, som fratrækkes i afkastet, inden det tilskrives på pensionsordningen. Når disse omkostninger medregnes, bliver det i højere grad muligt at sammenligne det egentlige omkostningsniveau i pensionsinstitutterne, uafhængigt af om investeringsarbejdet er organiseret med intern eller ekstern formueforvaltning.

Før 2011 har det ikke været kutyme at oplyse om de indirekte investeringsomkostninger på depotoversigter, ligesom investeringsomkostningerne ikke indgår i de eksisterende regnskabsnøgletal med omkostninger. Det betyder i sagens natur, at ÅOK er betydeligt højere end de direkte administrationsomkostninger og omkostningsnøgletal, som branchen tidligere offentliggjorde på depotoversigter og som fortsat anvendes i regnskabsnøgletal mm.

Revisionsmodellen indeholder en metodebeskrivelse og et afstemningsskema, jf. nedenfor.

Metodebeskrivelsen er en beskrivelse af hvilke omkostningselementer, der er relevante for pensionskassen, hvordan de opgjort og hvordan de er fordelt på de enkelte medlemmer. Som det fremgår af beskrivelsen er de indirekte omkostninger fordelt ud fra medlemmernes pensionsdepot ultimo året. Der er i den forbindelse ikke gjort fradrag for omkostninger på pensionsordninger, som er ophørt i årets løb.

Afstemningsskemaet viser sammenhængen mellem summen af ÅOK oplyst til de enkelte medlemmer og de administrations- og investeringsomkostninger, som fremgår af pensionskassens årsrapport.

I overensstemmelse med branchestandarden fra Forsikring & Pension afsluttes dette notat med en ledelseserklæring og en erklæring fra de uafhængige revisorer.

Metodebeskrivelsen for 2013

De indirekte investeringsomkostninger opgøres separat for de enkelte investeringsgrupper/-profiler i markedsrenteordningerne. For alle aktivtyper beregnes investeringsomkostningerne på baggrund af den gns. beholdning af aktiverne i løbet af året. For fonde (Private Equity fonde, ejendomsfonde, Funds of funds mv.) beregnes pensionskassens andel af investeringsomkostningerne med udgangspunkt i på den ene side en omkostningssats, som bestemmes ud fra en vejledning fra Forsikring og Pension (afhænger af investeringstema og fondens alder mv.) og på den anden side det samlede investeringstilsagn inkl. bevægelser i markedsværdi, som pensionskassen har afgivet til fonden.

For tilknyttede og associerede investeringsvirksomheder, medregnes de faktiske investeringsomkostninger i henhold til de pågældende virksomheders regnskaber (look through – princip) og i henhold til pensionskassens ejerandel.

Rabatter på administration og på kurser (emissionsfradrag og indløsningstillæg), som pensionskassen i nogle foreninger opnår i kraft af sin position som institutionel investor, tilgår medlemmerne fuldt ud og fratrækkes således i de samlede indirekte investeringsomkostninger.

Punkt	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
De samlede administrationsomkostninger	Til dækning af pensionskassens administrationsomkostninger betalte alle medlemmer over deres depot i 2013 en stykomkostning på 30 kr. pr. måned, 0,075 % af depotet og 1 % af de indbetalte bidrag. Satserne er inklusiv en evt. omkostningsbonus ved udlodning af omkostningsoverskud fra tidligere år.	Trækkes direkte på medlemmets depot
Omkostnings- og risikoresultat	ISP har kontributionsgrupper og elementet indgår derfor ikke	-
Investeringsomkostninger gennemsnitrente		
Obligationer	<p><i>Internt forvaltet:</i> De faktiske omkostninger anvendes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depotgebyrer • Transaktionsomkostninger • Relaterede administrationsomkostninger. <p><i>Eksternt forvaltet:</i> Investeringsforeninger hvor der er adgang til samtlige forvaltningsomkostninger anvendes disse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Administrationsomkostninger • Depotgebyrer • Transaktionsomkostninger • Management fee • Eventuelt performance fee • Øvrige omkostninger <p>For øvrige danske investeringsforeninger anvendes investeringsforeningens officielle ÅOP fra IFR</p> <p>For udenlandske investeringsforeninger anvendes omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen</p>	Fordeles forholdsmæssigt efter størrelsen af medlemmernes depoter ultimo året
Noterede aktier	<p><i>Internt forvaltet:</i> De faktiske omkostninger anvendes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depotgebyrer • Transaktionsomkostninger • Relaterede administrationsomkostninger <p><i>Eksternt forvaltet:</i></p>	

Punkt	Metode/kilde	Fordelingsnøgle
	<p>Beregnes som sum af samtlige faktiske forvaltningsomkostninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porteføljeforvaltningsomkostninger • Administrationsomkostninger • Depotgebyrer • Transaktionsomkostninger • Management fee • Eventuelt performance fee • Øvrige omkostninger. <p>For øvrige danske investeringsforeninger anvendes investeringsforeningens officielle ÅOP fra IFR</p> <p>For udenlandske investeringsforeninger anvendes omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen</p>	
Private equity fonde	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Private equity FoF	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Ejendomsfonde	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Infrastrukturfonde	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Skovfonde	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Hedgefonde	Selskabet anvender omkostningsestimaterne i bilag 2 i henstillingen	
Direkte ejede ejendomme	Beregningsen af ÅOP omfatter omkostninger til ekstern administration. Dvs. udgifter til porteføljepleje (handelsudgifter mm.)	
Afledte finansielle instrumenter	Omkostninger omfatter betalte administrationsgebyrer	
Investeringsomkostninger markedsrente		
Alle aktivtyper	Som for indirekte investeringsomkostninger i gns. rente, jf. ovenfor	For hver investeringsgruppe/-profil fordeles omkostningerne forholdsmæssigt efter størrelsen af medlemmernes depoter ultimo året
Risikoforrentning egenkapital	Findes ej	-
Garantibetaling gennemsnitsrente	Findes ej	-
Mægleromkostninger	Findes ej	-

Afstemningsskemaet (tal i 1.000 kr.)

Nr.	Tekst	Fordelt ÅOK i alt		
1a	Summen af ÅOK oplyst til medlemmerne	130.940		
1b	Summen af ÅOK på medlemmer som er ophørt i året	0		
1c	Summen af ÅOK for medlemmer hvor ÅOK ikke er relevant	0		
1d	Summen af endnu ikke oplyst ÅOK	0		
1	Summen af ÅOK til medlemmerne	130.940		
Nr.	Omkostningspost	Gns. rente	Markedsrente	Sum
2	Adm.- og erhvervsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	2.922	11.006	13.928
3	Leje af domicilejendom			-
4	Mægleromkostninger			-
5	Forsikringsmæssige driftsomkostninger i dattervirksomheder			-
6	Adm. omkostninger hos leverandører af forsikringsydelser			-
7	Adm.- og erhvervsomkostninger SUL, jf. regnskabet			-
8	Overskud / underskud på adm.- og erhvervsomkostn., som dækkes af basiskapitalen		2.964	2.964
9	Investeringsomkostninger, jf. resultatopgørelsen	672	1.963	2.635
10	Indirekte investeringsomkostninger i fonde og investeringsforeninger mv.	23.228	94.619	117.846
11	Overskud / underskud på investeringsomkostninger, som dækkes af basiskapitalen			-
12	Investeringsomkostninger forbundet med egenkapitalen	-3.289	-3.406	-6.695
13	Risikoforrentning inkl. udligning af skyggekonti			-
14	Garantibetalinger			-
15	Omkostnings- og risikoresultat	764		764
16	Øvrige			-
17	Omkostninger til ÅOK, brutto	24.297	107.146	131.443
18	Forskel mellem 1 og 17			-503

Supplerende kommentarer

1b: ÅOK på medlemmer som er ophørt i året er ikke udskilt og indgår således i de samlede ÅOK, der er fordelt på de eksisterende medlemmer ultimo 2013.

Direktionens erklæring

Direktionen har dags dato behandlet og godkendt metodebeskrivelsen og afstemningsskemaet for pensionskassens revisionsmodel for regnskabsåret 2013.

Det er vores opfattelse, at revisionsmodellen er udarbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pensions bestyrelse om revisionsmodellen (LP-Info 52/13) og således består af såvel en metodebeskrivelse og et afstemningsskema.

Der er endvidere vores opfattelse, at beregningen af ÅOK og ÅOP samt de metodemæssige valg, der er redegjort for i metodebeskrivelsen, ligeledes er i overensstemmelse med ovennævnte henstilling fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-Info 52/13).

Endelig er det vores opfattelse, at afstemningen mellem summen af de medlemsspecifikke ÅOK'er og pensionskassens faktiske omkostninger er udarbejdet i overensstemmelse med henstillingen fra Forsikring & Pensions bestyrelse (LP-Info 52/13).

København, den 28. maj 2014

Direktion

Karin Elbæk Nielsen

Erklæring om beregning af ÅOK og ÅOP

Til ledelsen i Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører

Vi har i overensstemmelse med Forsikring & Pensions henstilling i LP-information 52/13 foretaget en gennemgang af metodebeskrivelse, afstemningsskema og beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK (årliche omkostninger i kroner) og ÅOP (årliche omkostninger i procent) for Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører for 2013.

Ledelsen har ansvaret for, at metodebeskrivelsen, afstemningsskemaet samt beregning og fordeling af omkostningselementer ved opgørelsen af ÅOK og ÅOP er udarbejdet i overensstemmelse med LP-information 52/13.

Vores ansvar er på baggrund af vores gennemgang alene at udtrykke en konklusion om, hvorvidt pensionskassens beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og pensionskassens øvrige registreringer.

Pensionskassens metodebeskrivelse og afstemningsskema er dateret den 28. maj 2014.

Det udførte arbejde

Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med den internationale standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning samt i overensstemmelse med vejledningen i LP-information 52/13 fra Forsikring & Pension med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at pensionskassens beregning af omkostningselementer ved opgørelse af ÅOK og ÅOP er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse og pensionskassens øvrige registreringer.

Det udførte arbejde er foretaget ved hjælp af begrænsede stikprøver, interviews og proceduregen- nemgang, og vi har herunder påset, om

- pensionskassen beregner omkostningselementerne, herunder ÅOK og ÅOP, på den måde, som pensionskassen har beskrevet i metodebeskrivelsen,
- der er overensstemmelse mellem de oplysninger, som fremgår af afstemningsskemaet, og årsregnskabet for 2013 samt pensionskassens øvrige registreringer,
- de metodemæssige valg, som pensionskassen har redegjort for i metodebeskrivelsen, er anvendt i afstemningsskemaet,
- pensionskassen har udarbejdet en afstemning af, at samtlige opgjorte omkostninger er fordelt på pensionskassens medlemmer, samt at
- pensionskassen har godtgjort, at det ÅOK og ÅOP, som den enkelte kunde oplyses om, svarer til de omkostninger, pensionskassen beregningsmæssigt har pålignet medlemmet.

Det udførte arbejde har ikke omfattet:

- Kontrol af fordelingen af de opgjorte omkostninger mellem de enkelte medlemmer samt det enkelte medlems oplysninger om ÅOK og ÅOP.

Konklusion

Ved det udførte arbejde er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at pensionskassens beregning af omkostningselementer ved opgørelse af AOK og AOP ikke i al væsentlighed er foretaget i overensstemmelse med den udarbejdede metodebeskrivelse, afstemningsskema og pensionskassens øvrige registreringer.

København, den 28. maj 2014

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Lars T. Skovsønde
Statsautoriseret revisor

Morten Jarlbo
statsautoriseret revisor